

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-9/21-P

Název	Dětský domov, Kašperské Hory
Sídlo	Náměstí 146, 341 92 Kašperské Hory
E-mail	ddkh@seznam.cz
IČ	61751065
Identifikátor	600028615
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Marie Kučerová
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místa inspekční činnosti	Náměstí 146, 341 92 Kašperské Hory Chanovice 14, 341 01 Chanovice Pod Kalichem 348, 342 01 Sušice III
Termín inspekční činnosti	12. 1. – 13. 1. 2021 a 14. 6. – 15. 6. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Zjišťování a hodnocení

naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy, vykonávaná podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Dětský domov Kašperské Hory (dále „školské zařízení“, „zařízení“) vykonává činnost dětského domova (dále „DD“) s nejvyšším povoleným počtem 56 lůžek a školní jídelny. Zařízení poskytuje vzdělávání a školské služby na adresách Náměstí 146, Kašperské Hory, Chanovice 14 a Pod Kalichem 348 a Tichá 880 Sušice.

K datu inspekční činnosti bylo v zařízení v šesti rodinných skupinách (dále „RS“) evidováno celkem 47 dětí (11 dětí plnicích vzdělávání v mateřské škole, 30 dětí plnicích povinnou školní docházkou, pět dětí vzdělávající se ve střední škole, jedna mladistvá na VŠ). Tři zletilé nezaopatřené osoby byly v péči zařízení na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na povolání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školského zařízení (dále „ředitelka“) stanovila reálnou koncepci rozvoje, jež odráží potřeby zařízení. Důraz je kladen na vhodnou náplň volného času dětí, harmonický vývoj jejich osobnosti, budování korektních mezilidských vztahů, spolupráci s rodinou klientů. Postupnými kroky se DD daří vytvářet velmi dobré předpoklady pro začleňování dětí do běžného života i společnosti a dokončení co nejvyššího stupně vzdělání.

Ředitelka vymezila jasnou organizační strukturu zařízení s definováním povinností a pravomocí zaměstnanců. Vhodně delegovala některé kompetence na další zaměstnance, tj. zástupce ředitelky, sociální pracovníci a vedoucí vychovatele rodinných skupin odloučených pracovišť v Sušici a Chanovicích. Společně zajišťují plánování a organizaci subjektu, vytvářejí podmínky pro rozvoj pozitivních vztahů mezi všemi zaměstnanci a dětmi.

Systém plánování vychází z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, koresponduje se školním vzdělávacím programem a zahrnuje řadu aktivit, které pozitivně podporují rozvoj osobnosti dítěte v souvislosti s prevencí rizikového chování. Činnosti jsou konkretizovány v měsíčních a týdenních plánech jednotlivých skupin, ke kterým se děti mohou vyjadřovat a navrhopvat změny.

Kontrolní a hospitační činnost vykonává ředitelka pravidelně. Kontrola probíhá zejména její spoluúčastí v rodinných skupinách při výchovně vzdělávacích činnostech. Na základě výsledků svých zjištění poskytuje vedení zařízení zaměstnancům neformální zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a následně kontroluje účinnost přijatých opatření. Pravidelné porady vedení a vychovatelů jednotlivých skupin podporují plynulý chod DD.

Nastavený informační systém odpovídá typu a potřebám zařízení. Vychovatelé si potřebné informace o dětech předávají osobně nebo využívají e-mailové korespondence. Průběžný každodenní kontakt vedení se zaměstnanci a dětmi přispívá k pružnému řešení problémů a k otevřené a konstruktivní komunikaci.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo výchovný proces 14 vychovatelů a devět asistentů pedagoga, z nichž osm vykonává noční službu. V DD působí téměř čtvrtina nekvalifikovaných vychovatelů, tato skutečnost však negativně neovlivňuje kvalitu výchovného procesu. Zařízení aktuálně nedisponuje pro potřeby dětí kompletním týmem odborných pracovníků, zejména etopedem. Ředitelka tuto situaci řeší využíváním externích pracovníků. Podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků vychází z plánu dalšího

vzdělávání. Vzdělávací akce vycházely z potřeb zařízení, vychovatelé si zvyšovali své odborné znalosti v oblasti speciální pedagogiky a prevence rizikového chování dětí. Absolvované akce mají pozitivní dopad na kvalitu poskytovaných služeb a péči o děti.

Velmi dobré materiální a finanční podmínky umožňují vytvářet funkční prostředí podporující naplňování školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). V materiálních podmínkách se pozitivně odráží vícezdrojové financování. DD aktivně získává další finanční prostředky na svůj provoz, např. granty, doplňková činnost, sponzorské dary, které umožňují dětem aktivní trávení volného času, ozdravné pobyty a také zkvalitňují materiální podmínky dětí. Celkové vybavení ložnic a pokojů všech rodinných skupin je estetické a vkusné, připomíná domov běžné rodiny. Každé dítě má v ložnici dostatek soukromí, má možnost uzamknutí svých osobních věcí.

V rámci hmotného zabezpečení zaměstnanci zařízení zajišťují stravování za pomoci dětí, obdobně jako v rodině. Na všech pracovištích je tak připravována snídaně, přesnídávka, odpolední svačina, večeře a druhá večeře. Oběd je na pracovišti v Kašperských Horách připravován školní jídelnou, na ostatních pracovištích mají děti obědy zajištěny ve školách, ve kterých se vzdělávají.

Nízká míra úrazovosti dětí je výsledkem vhodně nastavených preventivních mechanismů, jejichž součástí je mimo jiné seznamování dětí s podmínkami bezpečného chování a také případnými riziky, se kterými by se děti v domově mohly setkat.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vychovatelé v průběhu výchovně vzdělávacích činností podporovali a rozvíjeli spontánnost dětí, navozovali pohodovou atmosféru přispívající k vzájemné důvěře. Denní režim byl nastaven s ohledem na věk dětí, respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. V souvislosti s výskytem Covid 19 vychovatelé zajišťovali zapojení dětí do distanční výuky. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti (vzdělávací nabídka) jednotlivých rodinných skupin vycházely ze ŠVP. Přestože výběr činností byl pestrý, nebyla zaznamenána plánovaná cílená individualizace činností pro vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí, která vyplývá z Programů rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“) z důvodu výskytu Covid 19 v zařízení. Úkoly tak byly stanovovány pro všechny děti převážně jednotně. Často uplatňované pozitivní hodnocení výsledků dětí přirozeně posilovalo jejich sebedůvěru.

Sledované vzdělávací činnosti dětí v odpoledních hodinách probíhaly v připraveném a podnětném prostředí. Pedagogičtí pracovníci podporovali a rozvíjeli spontánnost dětí, navozovali atmosféru vzájemné důvěry a pochopení pro druhého. Partnerská komunikace a uplatňované pozitivní hodnocení výsledků dětí přirozeně posilovalo jejich sebedůvěru. Úkoly byly stanovovány jednotně i společně s cílem zapojit děti do plánování činností a s důrazem na individualitu osobnosti dítěte. Při aktivitách v rodinných skupinách s větším počtem dětí předškolního a mladšího školního věku měly děti dostatek stavebnic a hraček k rozvoji jemné motoriky a smyslového vnímání.

Při přípravě na vyučování vychovatelé ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh, přičemž děti byly při plnění zadaných úkolů soustředěné a pozorné. Upevňování pracovních kompetencí probíhalo v rámci pravidelného úklidu, dětem byly rozděleny povinnosti přiměřené jejich věku, za jejichž plnění zodpovídaly. Osvojování návyku účelného využívání volného času dětí se vychovatelům dařilo, děti byly aktivní a samy činnosti iniciovaly. Vychovatelé také důsledně vytvářeli a upevňovali hygienické a společenské návyky, které měly děti přiměřeně osvojené.

Děti byly vedeny k upevňování návyku pravidelné školní přípravy, úklidu ložnic i společných prostor, k sebeobsluze, k domácím pracovním činnostem i návykům účelného využívání volného času. Převažovaly dovednostní a praktické metody, dařila se vzájemná komunikace dětí. Dostatek času byl ponechán i na relaxaci ve formě volných her nebo činností a zájmovým činnostem.

Dětem byl ponechán prostor pro sebevyjádření a možnost pro vytvoření osobního zázemí a soukromí, které v původním rodinném prostředí neměly. S případnými problémy se děti obracely s důvěrou přímo na vychovatele, s nimiž běžně řešily své problémy. Nesetkaly se s ponižováním, fyzickým trestáním nebo agresí způsobenou jiným dítětem ani dospělým zaměstnancem, což potvrdily v rozhovorech se školními inspektory. Nejsou omezovány v přijímání návštěv, mají umožněn pohyb mimo zařízení formou samostatných vycházek i možnost osobních návštěv osob blízkých v souladu s vnitřním řádem. To aktivně podporuje v zájmu jejich zdravého psychického a emočního vývoje pravidelný kontakt a udržování vztahů i vazeb se zákonnými zástupci či osobami blízkými. Děti uvedly, že jsou se svými právy a povinnostmi seznámeny, svůj pobyt v zařízení hodnotily pozitivně.

Výrazně jsou podporovány aktivity mimo zařízení, v přirozeném sociálním prostředí, prostřednictvím návštěv zájmových útvarů i podporou samostatných vycházek. Zařízení aktivně podporovalo přípravu na samostatný život starších dětí v oblasti stravování včetně nákupu potravin a samostatného vaření.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání je běžnou součástí života v zařízení. Systém hodnocení umožňuje sledovat úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí týkající se jejich pokroků ve vztazích k lidem, v kontaktech s rodinou nebo jinými blízkými osobami, v sebeobslužných dovednostech, ve vztazích k povinnostem ve škole i v zařízení.

Vedení školského zařízení sestavuje roční plány výchovně vzdělávací činnosti, které vychází ze ŠVP a zahrnují další různorodé aktivity, které pozitivně podporují rozvoj osobnosti dítěte a jsou rozpracované v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti pro jednotlivé rodinné skupiny. Plnění programů je kontrolováno a vyhodnocováno na pravidelných schůzkách pedagogických pracovníků s vedením zařízení. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly, která podporují sebedůvěru, citovou stránku jejich osobnosti, aktivní přístup při zapojování se do života společnosti. Důraz je kladen na upevňování hygienických návyků, utváření morálních postojů, norem a hodnotového systému. Dostatek prostoru je ponechán i pro osobní volno, volné činnosti dětí podle jejich vlastního výběru a pro pobyt venku. Děti jsou také ve velké míře zapojovány do zájmových aktivit, které organizuje jak samotné zařízení, tak i další organizace a instituce mimo zařízení, což umožňuje rozvoj jejich nadání, zájmů a schopností v kontaktu s přirozeným sociálním prostředím.

Rodinné skupiny jsou tvořeny dětmi různého věku a pohlaví, což odpovídá skladbě běžných rodin a vytváří přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc. Sourozenci jsou umisťováni do jedné rodinné skupiny, čímž jsou podporovány jejich vztahy. Každé dítě při příchodu do zařízení má určeného klíčového pracovníka, který má písemně stanovenou roli ve vztahu k naplňování potřeb dětí. Vychovatelé dítě na základě aktuálního stavu směřují k takové specializované péči, která co nejlépe zajišťuje řešení vzniklého aktuálního problému a je ve shodě s jeho potřebami a zájmy i celospolečenskými cíli. Výchovně vzdělávací cíle dětí stanovené v PROD citlivě směřují také k zmírňování jejich sociálního znevýhodnění. Přípomínky a podněty k chodu zařízení děti sdělují hlavně v rámci komunit v rodinných skupinách vychovatelům nebo osobně ředitelce.

Hlavní cíle prevence sociálně patologických jevů směřují k rozvoji sociálních dovedností, osobnosti dítěte a zdravému životnímu stylu. V průběhu školního roku se děti účastní různých přednášek, diskusí a pohovorů na téma zneužívání návykových látek nebo rizikového chování. Preventivní aktivity průřezově prolínají ročními plány činností, v omezené míře se objevují v týdenních či měsíčních plánech. Zařízení podporuje děti ve smysluplném využití jejich volného času formou zájmového a sportovního vyžití. Děti se také účastní programů prevence rizikového chování na školách, kam docházejí.

Ve vnitřním řádu jsou konkretizována kritéria pro vyplácení kapesného, osobního daru k významným událostem nebo peněžitého příspěvku při odchodu ze zařízení pro jednotlivé skupiny dětí. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem jsou dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to převážně formou omezení trávení volného času mimo zařízení. Děti nejsou nijak omezovány ani v přijímání a odesílání korespondence, služebním telefonem mohou volat zákonným zástupcům i osobám blízkým.

Zařízení se cíleně zabývá výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují. Vychovatelé se pravidelně informují o jejich prospěchu a chování, dochází na třídní schůzky, náznaky školní neúspěšnosti jsou operativně řešeny. Příprava dětí s vychovateli na školu je kvalitní a účinná.

Pedagogičtí pracovníci DD podporují děti v jejich aktivitě při výběru školy a budoucího povolání. Názor dětí na výběr školy je respektován při zohlednění jejich vzdělávacích schopností a možností. Starší děti jsou systematicky zapojovány do projektů zaměřených na samostatný život. Učí se plánovat rozpočet domácnosti, smysluplně hospodařit se získanými penězi za brigády, své finance spravovat, ukládat si je a spořit. Jsou seznamovány se systémem sociální podpory, s jednáním na úradech, péčí o své zdraví i sociální vztahy. Potřeby dětí pro samostatný život při ukončování ústavní výchovy jsou účelně individuálně zohledňovány a vyhodnocovány. Jejich přechod do samostatného života vedení dlouhodobě sleduje a vyhodnocuje. Zařízení se daří udržovat kontakty s mladými dospělými převážně v prvních letech jejich samostatného života, vychovatelé s nimi konzultují jejich záležitosti při pravidelných návštěvách v DD.

Školské zařízení spolupracuje se stávajícími partnery a navazuje nové kontakty s organizacemi, které zajišťují zájmovou činnost pro děti přímo v zařízení, nebo mimo něj. Společně s partnery zabezpečuje i prázdninovou rekreaci dětí

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Rodinné skupiny na pracovištích v Sušici a Chanovicích byly vybaveny novým nábytkem.

Silné stránky

- Zařízení se daří vytvářet příjemnou a téměř rodinnou atmosféru, komunikace zaměstnanců s dětmi je vstřícná a respektuje jejich potřeby.
- Zařízení podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů mimo zařízení prostřednictvím jejich široké účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách.
- Výchovně vzdělávací činnost se cíleně zaměřuje na přípravu i vzdělávání dětí a jejich přechod do budoucího samostatného života.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Webové stránky školského zařízení stále neodpovídají skutečnosti, nedostatečně informují veřejnost o poskytované péči, nejsou průběžně aktualizovány.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Průběžně aktualizovat webové stránky zařízení tak, aby informovaly veřejnost o poskytované péči, jejich cílech, zásadách a dostupnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina dětského domova Kašperské Hory, Náměstí 146 vydaná Plzeňským krajem dne 30. 11. 2001 č. j. H/765/01, včetně dodatků 1 až 15
2. Rozhodnutí MŠMT o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 4. 2017 čj. MSMT-9699/2017-2 s účinností od 1. 5. 2017 – výmaz místa poskytovaného vzdělávání (Nádražní 565, Kaštanová 1160)
3. Jmenování vydané Hejtnanem Plzeňského kraje na vedoucí pracovní místo ředitele z 30. května 2012 č. j. ŠMSpers./40/12 s účinností od 1. 8. 2012 na období 6 let
4. Dodatek ke jmenování č. j. ŠMSpers./40/12 z 18. 5. 2015 na dobu neurčitou
5. Zápis z jednání konaného dne 23. února 2018 na OŠMS KÚPK o pokračování dalšího šestiletého období na vedoucím pracovním místě ředitelky školy
6. Školní vzdělávací program pro vzdělávání v Dětském domově, Kašperské Hory s názvem „Vychováváme se navzájem“ s účinností od 1. 1. 2021
7. Jednací protokol vedený od 4. ledna 2021
8. Vnitřní řád Dětského domova Kašperské Hory z 31. 12. 2015 s účinností od 1. 1. 2016
9. Výroční zpráva za školní rok 2019/2020
10. Minimální preventivní program na školní rok 2020/2021 z 5. 9. 2020
11. Elektronická evidence informací – systém Fostr
12. Osobní spisy dětí – vybraný vzorek
13. Týdenní plány – roky 2019 a 2020
14. Denní hlášení - vybraný vzorek z roku 2021
15. Zápisy z provozních porad a pedagogických rad - roky 2020 a 2021
16. Kniha úředních návštěv, kniha návštěv
17. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví
18. Účetní podklady za rok 2020
19. Personální dokumentace zaměstnanců zařízení k termínu inspekční činnosti

20. Dokumentace ke školnímu stravování
21. Inspekční zpráva č.j. ČŠIC-150/18–C z 20. března 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Drahuse Šefčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Drahuse Šefčíková v. r.

Mgr. Jitka Křížková, MBA školní inspektorka

Mgr. Jitka Křížková, MBA v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

V Plzni 4. července 2021

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Marie Kučerová,
ředitelka školského zařízení

Bc. Petra Divišová v. r.
ředitelka DD od 1. 7. 2021

V Kašperských Horách 15. července 2021